

Debat: Nye byggeplaner i Europa

Af prorektor Lykke Friis

Berlingske Tidende 8. februar 2007, 2 sektion, magasin, side 15

EU. Det kan blive afgørende for dansk europapolitik, om der kommer én eller to nye traktatrunder

En af forfatningstraktatens fædre, Tysklands daværende udenrigsminister Joschka Fischer, lagde aldrig fingrene imellem. Formålet med forfatningstraktaten var at sætte punktum for den permanente regeringskonference, hvor medlemsstaterne siden 1989 enten sad bænket ved traktatbordet eller var i færd med at forberede den næste traktat. For man kunne jo ikke forvente, at ideen om et Europa, der konstant ligner en byggeplads, ville være tilstrækkeligt til at begejstre borgerne. Derfor var tiden kommet til at rive stilladset ned og give borgerne et klart indtryk af, hvordan huset skulle se ud, og hvor de skulle bo.

”Erstens kommt es anders, zweitens als man denkt”, som tyskerne har for vane at udbryde, når tingene går helt anderledes end planlagt. Efter det dobbelte nej til forfatningstraktaten er der igen kommet gang i aktiviteterne på byggepladsen, og kansler Angela Merkel har sågar relanceret Fischers byggemetafor. I forrige uge slog hun således følgende tone an fra Europa-Parlamentets talerstol: ”Når vi har så travlt med at udvide og forny byggeriet ... kan vi let overse det unikke (ved EU) for lutter byggeinitiativer. Så kan vi nogle gange dårligt fatte, hvad der virkelig udgør denne bygning, og hvad der er dens kerne”.

Efter Angela Merkels meldinger om at bruge sit EU-formandskab på forfatningstraktaten er der næppe tvivl om, at vi står over for en ny traktatrunde. Dette var da også meldingen fra statsminister Anders Fogh Rasmussen lige efter, at Merkel havde holdt sin tale i Parlamentet. Det interessante spørgsmål er imidlertid, om der er lagt op til én eller to nye traktatrunder. Spørgsmålet kan få store konsekvenser for dansk europapolitik og ikke mindst for regeringens chancer for at kunne ratificere traktaten ved en mulig folkeafstemning. Ideen om to regeringskonferencer stammer fra den borgerlige franske præsidentkandidat, Nicolas Sarkozy. Allerede i september slog han til lyd for en to-fasemodel, hvor medlemsstaterne i 2007 skal blive enige om en såkaldt ”minitraktat”, der stort set udelukkende koncentrerer sig om de institutionelle spørgsmål, lige fra stemmевægtene i Ministerrådet til oprettelsen af en fælles udenrigsminister. Minitraktaten skal så fungere som affyringsrampe for en større og langt mere principiel regeringskonference, der skal forberedes af et nyt konvent. Konkret skal konventet bl.a. stille skarpt på Kommissionens størrelse og sammensætning, hvor Sarkozy foreslår, at kommissionsformanden skal afspejle resultatet af Europaparlamentsvalget, og at formanden efterfølgende kan sammensætte sit eget hold.

Ved første øjekast er der intet odiøst eller overraskende i Sarkozys melding. Frem for at kløjes i en for stor politisk mundfuld har det altid været god latin at skære sagen ud i småbidder. Tag bare Maastricht-, Amsterdam- og Nice-traktaterne, der alle indeholdt en såkaldt ”rendez vous-klausul” - lad os udskyde de vanskeligste sager og mødes igen om nogle år.

Alt dette ændrer imidlertid ikke ved, at målsætningen for forfatningstraktaten altså var en anden,

nemlig at sætte en stopper for de konstante traktatændringer. Traktatdiskussioner er pr. definition en indslumringspille, der kun kan få EU-nørder op af stolene, og som skygger for en substans-diskussion. Hvad værre er, set fra Anders Fogh Rasmussens synsvinkel: den mulige to-fasemodel vil genoplive en klassiker i den danske EU-debat, salamitaktikken, hvor politikerne anklages for at skære i den danske suverænitet. De mange "rendez vous-klausuler" har nærmest været en garanti for, at debatten ved en folkeafstemning ikke kun drejer sig om den respektive traktat, men i høj grad også om den, der venter forude. Endelig er det vanskeligt at komme uden om, at to-fasemodellen også vil åbne for en forhandlingstaktisk salamitaktik, hvor de store medlemsstater over to runder kan afæske de mindre medlemsstater betydelige indrømmelser.

Samlet set er der derfor ingen tvivl om, at Anders Fogh Rasmussen næppe støtter Sarkozys byggeplaner. Lige så klart er det, at det franske præsidentvalg i april/maj 2007 allerede nu må sættes ind i kalenderen som en mærkedag for dansk europapolitik. For mon ikke socialisternes kandidat, Segolène Royal, når at trække en europapolitisk kanin op af hatten, inden valget løber af stablen?